

A papír-újrahasznosítás trendjei

SZAKCIKK A LEIPA PAPIROK MAGYARORSZÁGI FORGALMAZÓJA,
A POPYRUS KFT. TÁMOGATÁSÁVAL

Fordította Eiler Emil

Az újrahasznosítási célú feldolgozásra kerülő hulladékpapír forrása nem kizárólag az újság és az irodai papír hulladék. A begyűjtés most már a nyomó- és írópapírokra – eddig elsősorban a mázolatlanokra –, később az ArjoWiggins (Lenzing) eredményes törekvéseinek köszönhetően, a két oldalon mázolt, magas minőségű újrahasznosított („reciklált”) papírokra is kiterjed.

Az újrahasznosítással foglalkozó papírgyárak régi gépei azonban nem versenyképesek a nagy sebességű, nagy teljesítményű széles papírgépekkel, ezért ez utóbbiak inkább a használt alapanyagot nem tartalmazó termékekkel tudnak nagyobb árelőnyöket biztosítani.

Természetesen ez nem mindegyikre vonatkozik. Van olyan, évi 460 000 tonna papírt feldolgozó európai gyártó, amely a legmodernebb gépein a kapacitása 100 százalékában gyárt újrahasznosított alapanyagú mélynyomtató és ofszet nyomópapírokat. Németországban ilyen a Schwedt cég részét képező Leipa Papier. Termékei katalógusok, brosúrák, magazinok gyártása során, a környezetvédelmi hatás szempontjából ugyan különbözhetnek más újrafeldolgozott termékektől, de a dolog jól működik.

Németországban a szupermarketek újrahasznosított papírt használnak a magazinokban elhelyezett szórólapok gyártása céljára, mint például a Volkswagen, a DeutscheBahn (német

vasutak) és a Lufthansa légitársaság. Németországban a Northern & Shell az OK Magazine és a Star Magazine gyártásához eredeti Leipa papírt dolgoztat fel, a Marks & Spencer és a Boden is használt alapanyagot tartalmazó papírból készíti a katalógusokat.

A reciklált papír gyártására szolgáló papírgép felállításának döntése inkább valamely független cégre jellemző, de a nagyobbakra nem annyira.

A *Leipa Georg Leinfelder* cég megfelel az új követelményeknek. A cég menedzsmentjét *dr. Hubert Schrödinger* elnök vezeti, akinek meggyőződése, hogy „az újrafeldolgozott papírminőségre nemcsak hogy lenne megfelelő felvevőpiac, de az újrafeldolgozással egyenesen kötelességünknek éreztük a természetet ilyen módon is óvni”.

„A szóban forgó menedzsmet az újrafeldolgozott alapanyagokból készülő papírtermékek iránt fokozódó piaci igényt érzek, ami egyben a főbb papírgyártók, a kiadóvállalatok, a kiske-

reskedők és a nyomdászok részére új típusú lehetőségeket kínál”, mondja *Thomas Herbst* szakmai marketingmenedzser. Ez a fajta „játék” jól kifizetődő tevékenységnek bizonyul az elmúlt két év pénzügyi válsága után. „Az ilyen papír új lehetőségeket is kínál számunkra is.”

Ez a vállalat 1994 óta rendelkezik egy legújabb típusú európai *használt (újrafeldolgozott) papír festékmentesítő (deinking)* papírgyártó sorral is. A második ilyen gépsor a *Leipa* cégnél, a gyártófolyamat elejére helyezve működik 2004 óta. Az első gép gyártókapacitása 160 000 tonna papír, a második a mélynyomtatásra szolgáló LWC-ből további 300 000 tonnányit képes gyártani.

A beérkezett festékmentesített rost minőség-állandóságának biztosítására szigorú ellenőrző rendszer felügyel, amely elvégzi a szükséges szelekciót még a rostfelhasználás megkezdése előtt.

A nyomtatási követelményeknek nem megfelelő bármely anyagot az évi mintegy 210 000 tonna mennyiségben gyártott PM3 hullámpapír készítése során használják fel. Erre a célra egy külön vállalat – az *MDA* – szolgál, amely Berlintől 100 kilométerre, *Schwedt*ben található, és amely a német fővárosból, beleértve annak környezetét is, begyűjti és szelektálja a papírhulladékokat.

Másik gyűjtőterülete a *Bavaria* környéke, ahol szintén van papírgyártó telepe. Naponta 700 ton-

nányi papírt gyűjt be festékmentesítési célokra, abból 25 000 tonnát a szupermarketekből szerzi be. Az új festéktelenítő gyártósorról kikerülő rost bármely minőségi szabvány előírásait kielégíti, mivel eltávolítják belőle a pöttyöket és egyéb hibákat okozó más szennyeződések. A termék fényessége (*paper gloss*) eléri a 70 százalékot. Gyártókapacitása és termékminősége bőven kielégíti a régebbi papírgépek igényeit. Végül a már semmire nem használható minőségű alapanyagot tüzelésre, illetve építőipari célokra hasznosítják.

A papírgyártó sorok 100 százalékban újrafeldolgozott anyagra összpontosítanak, ehhez adnak 20 százaléknyi vegyi módszerrel gyártott tiszta rostot, a megfelelő erősség és alacsonyabb grammsúly biztosítása érdekében. Normális papír grammsúly esetében az ilyen típusú beállítás szükségtelen. Hasonlóképpen nincs feladat a keskenypályás, illetve a lassújárátú nyomógépek tekeressúly-beállítása esetében sem.

„Például a *Linovits Liverpool* cégnél a 4,32 méter tekeresszélességű *KBA* gépeken, a hetenként megjelenő *OK Magazine* gyártása során szerzett tapasztalatok szerint, a tekeresszakadások az általában használt egyéb papírminőségeivel egyezők”, mondja *Herbst* úr. „Papírjainkkal az új, *99pp* gyors tekeresofszet gépeken gyártott *Lidl* és *Aldi* inzeretek is teljes sebességgel nyomtathatóak.”

Lényegében az egyenletes rosthosszúságú újrafeldolgozott papír méretstabilitása jobb az újrafeldolgozott anyaggal nem adalékolt (*virgin grade*) minőségénél, ezért az a két méter szélesgű gépeken nem szenved annyi deformációt, mint a normál papírok.

Hasonlóképpen „az újrafeldolgozott papírja-ink opacitása – a festékmentesített rostok nagyobb fedőképessége következtében – többségében jobb az ilyen adalékot nem tartalmazó papírokénál”.

Ami különösen a nagy fehérségű papírféléknél alkalmanként esetleg hátrányként jelentkezhet: az újrafeldolgozás értelem szerű következményeképpen tapasztalható apró pöttyök jelenléte és a megnövekedett *tack-érték*. Ha a felhasználó a kiadótól időben megkapja az ezzel kapcsolatos megfelelő tájékoztatást, akkor a kiadó „megtette a maga dolgát”.

A *Leipa* cégnek az Egyesült Királyságban (UK) van egy értékesítési irodája, amelyet a korábban a *Cooper Clegg*-nél dolgozó *David Heine* vezet. Miközben neki az a teendője, hogy meggyőzze a különféle magazinok fontosabb kiadóit, hogy kiadványaikhoz megfelel az újrafeldolgozott papír, a kiskereskedők vonatkozásában ez kevésbé érhető el. „Többségük ugyanis a CSR-stratégia szorításában élve, kevésbé látja be, hogy az ilyen termék használata bármiben is segítene. Egy óriáslogó hirdeti, hogy a kinyomtatott katalógus száz százalékban újrafeldolgozott papír felhasználásával készült, mint például a *Boden gyermekruha katalógus*”, mondja Heine úr.

Más a helyzet a szerződéses kiadók esetében, akik tudatában vannak, hogy az újrafeldolgozott papír alkalmazása nagyban hozzájárul a Föld légkörét terhelő szén-dioxid mennyiségének a csökkentéséhez. „Így aztán olyan társaságokkal dolgozunk, mint a *National Trust*, a *Co-up* és az *English Heritage*, de említhetnénk az *Easy Jet*-et is. Németországban a szupermarketek részére minden héten a szóróreklámok milliói készülnek ilyen papírra, és ezek a számok egyre nőnek. Sok olyan utazási tárgyú nyomtatott brosúrát látunk, amelyek gyönyörűek, hiszen az újrahasznosított papír nagyon jó erre a célra. Opacitása kitűnő, átlátszásnak, áttetszésnek nyoma sincs, ami kompenzálja azt a tényt, hogy nem a legfehérebb nyomathordozóval van dolgunk.”

A meghatározó kiadókkal folytatott tárgyalások folytatódnak, Heine úr biztos abban, hogy csak meggyőzés kérdése az egész, ha egy-két ki-

adó már használja a terméket, akkor a kívánt folyamat beindul. Az újságinzertek, kiegészítők esetében már széles körű a felhasználás, mert a kiadók támogatják az újrahasznosított papír felhasználását. Az OK kiadvány például a *Leipa* mélynyomó papírját használja, az *ES Magazine* és az *Evening Standard* is, utóbbi a fényes felületűt. „A termékminőség egyre jobb”, mondja Heine úr, ezért az újrahasznosított papírral összefüggő ellenállás megszűnőben van. A felhasználásra kerülő papír átlagsúlya csökkenő tendenciát mutat, egyik kiadó sem ragaszkodik csökönősen ahhoz, hogy kiadványa feltétlenül a legfehérebb nyomathordozóra készüljön.

„Az emberek méltányolják, hogy nem a legdrágább papírra készül a postai terjesztésű termék, valamint azt is, hogy ebből az anyagiakon kívül még környezetvédelmi előnyök is származnak.”

A *Leipa* – más papír-újrahasznosító gyártóhoz hasonlóan – szintén tudomásul veszi a használt papír begyűjtésével együtt járó kényelmetlenségeket. „Európában és Ázsiában nehezebb a használtpapír-beszerezés, a magazinok példányszáma csökken”, mondja Herbst úr, ami az árak emelkedését vonja maga után, és egyre nehezebb a kívánt minőség biztosítása. A cég ezért Angliában igyekszik beszerezni a hulladékpapírt, ennek az az előnye, hogy az áruszállítást bonyolító teherszállító eszközök visszaútban nem üresen közlekednek.

A cég már gyártja az ivnyomtatásra használt *CutStar* tekercspapírt, használja az inkjet célra szolgáló papírt is, bár egyelőre még nem nagy mennyiségben. Ha az inkjet papír iránti kereslet megfelelően nő, akkor e téren is fokozódik majd az újrahasznosított papír felhasználása.